

Potrącenia komornicze

Paweł Ziółkowski

prawnik, ekspert w dziedzinie prawa pracy i podatków

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

Agenda szkolenia

1. Tytuły egzekucyjne
2. Kolejność potrąceń
3. Limity potrąceń
4. Kwoty wolne od potrąceń
5. Potrącenia z ZFŚS
6. Potrącenia z zasiłków
7. Potrącenia z umów cywilnoprawnych
8. Odpowiedzi na pytania uczestników webinarium

Tytuły wykonawcze

- Podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy.
- Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Tytuły egzekucyjne

Tytułami egzekucyjnymi są:

- 1) orzeczenie sądu prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu, jak również ugoda zawarta przed sądem;
- 2) orzeczenie referendarza sądowego prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu;
- 3) inne orzeczenia, ugody i akty, które z mocy ustawy podlegają wykonaniu w drodze egzekucji sądowej;
- 4) akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej lub wydania rzeczy oznaczonych co do gatunku, ilościowo w akcie określonych, albo też wydania rzeczy indywidualnie oznaczonej, gdy w akcie wskazano termin wykonania obowiązku lub zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie;
- 5) akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w akcie wprost określonej albo oznaczonej za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, gdy w akcie wskazano zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku, jak również termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności;
- 6) akt notarialny określony w pkt 4 lub 5, w którym niebędąca dłużnikiem osobistym osoba, której rzecz, wierzytelność lub prawo obciążone jest hipoteką lub zastawem, poddała się egzekucji z obciążonego przedmiotu w celu zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej zabezpieczonemu wierzycielowi.

Art. 87 k.p.

- Z wynagrodzenia za pracę – po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz **składek na PPK** – podlegają potrąceniu tylko następujące należności:
  - 1) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych;
  - 2) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne;
  - 3) zaliczki pieniężne udzielone pracownikowi;
  - 4) kary pieniężne przewidziane w art. 108 k.p.

Art. 87 k.p.

- Potrącenia mogą być dokonywane w następujących granicach:
  - 1) w razie egzekucji świadczeń alimentacyjnych – do wysokości **trzech piątych wynagrodzenia**;
  - 2) w razie egzekucji innych należności lub potrącania zaliczek pieniężnych – do wysokości **połowy wynagrodzenia**.

Art. 87¹ k.p.

- Wolna od potrąceń jest kwota wynagrodzenia za pracę w wysokości:
  - 1) minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, przysługującego pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz **składek na PPK** – przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne;
  - 2) 75% wynagrodzenia określonego w pkt 1 – przy potrącaniu zaliczek pieniężnych udzielonych pracownikowi;
  - 3) 90% wynagrodzenia określonego w pkt 1 – przy potrącaniu kar pieniężnych przewidzianych w art. 108 k.p.

Potrącenia alimentacyjne

- Przy zachowaniu zasad określonych w art. 87 k.p. potrąceń na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych pracodawca dokonuje również bez postępowania egzekucyjnego, z wyjątkiem przypadków gdy:
  - 1) świadczenia alimentacyjne mają być potrącane na rzecz kilku wierzycieli, a łączna suma, która może być potrącona, nie wystarcza na pełne pokrycie wszystkich należności alimentacyjnych;
  - 2) wynagrodzenie za pracę zostało zajęte w trybie egzekucji sądowej lub administracyjnej.
- Potrąceń alimentacyjnych pracodawca dokonuje na wniosek wierzyciela na podstawie przedłożonego przez niego tytułu wykonawczego.

Potrącenia dobrowolne

- Inne należności mogą być potrącane z wynagrodzenia pracownika tylko za jego zgodą wyrażoną na piśmie.
- W takim przypadku wolna od potrąceń jest kwota wynagrodzenia za pracę w wysokości:
  - 1) minimalnego wynagrodzenia netto – przy potrącaniu należności na rzecz pracodawcy;
  - 2) 80% kwoty z pkt 1 – przy potrącaniu innych należności niż określone w pkt 1.

Potrącenia z zasiłków

- Ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie FUS – po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych – podlegają potrąceniu następujące należności:
  - 1) świadczenia wypłacane w kwocie zaliczkowej, a następnie kwoty świadczenia lub świadczeń podlegające rozliczeniu w trybie określonym w art. 98 ust. 3;
  - 2) kwoty nienależnie pobranych emerytur, rent i innych świadczeń z tytułu:
    - a) zaopatrzenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego za okres przed dniem wejścia w życie ustawy,
    - b) ubezpieczeń społecznych, o których mowa w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, wraz z odsetkami za zwłokę w ich spłacie,
    - c) zaopatrzenia określonego w odrębnych przepisach;
  - 3) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie należności alimentacyjnych;
  - 4) należności alimentacyjne potrącane na wniosek wierzyciela na podstawie przedłożonego przez niego tytułu wykonawczego;

Potrącenia z zasiłków

c.d.

- 5) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne;
- 6) kwoty nienależnie pobranych zasiłków rodzinnych lub pielęgnacyjnych, świadczeń rodzinnych oraz zasiłków dla opiekunów w razie braku możliwości potrącenia z wypłacanych zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych, świadczeń rodzinnych oraz zasiłków dla opiekunów, wraz z odsetkami za zwłokę w ich spłacie, a także kwoty zasiłku pielęgnacyjnego wypłaconego za okres, za który przyznano dodatek pielęgnacyjny;
- 6a) kwoty nienależnie pobranego dodatku weterana poszkodowanego;
- 7) kwoty nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 8) zasiłki wypłacone z tytułu pomocy społecznej, jeżeli przy wypłacie zastrzeżono ich potrącanie, oraz zasiłek stały lub zasiłek okresowy wypłacone na podstawie przepisów o pomocy społecznej za okres, za który przyznano emeryturę lub rentę;
- 9) zasiłki i świadczenia wypłacone na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu za okres, za który przyznano prawo do emerytury lub renty;
- 10) z tytułu odpłatności za pobyt osób uprawnionych do świadczeń w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych lub zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych - na wniosek dyrektorów tych placówek.

Potrącenia z zasiłków

- Przy dokonywaniu potrąceń alimentacyjnych potrąca się w pierwszej kolejności alimenty zaległe za okres wskazany w tytule wykonawczym, pod warunkiem uzyskania od wierzyciela oświadczenia, że nie zostały w inny sposób uiszczone przez dłużnika.

Potrącenia z zasiłków

- Potrącenia mogą być dokonywane w następujących granicach:

1) świadczeń alimentacyjnych, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 3 FUS – do wysokości 60% świadczenia;

2) należności egzekwowanych związanych z:

a) odpłatnością za pobyt w domach pomocy społecznej,

b) odpłatnością za pobyt w zakładach opiekuńczo-leczniczych,

c) odpłatnością za pobyt w zakładach pielęgnacyjno- opiekuńczych,

do wysokości 50% świadczenia;

3) innych egzekwowanych należności – do wysokości 25% świadczenia.

Potrącenia z zasiłków

- Jeżeli sumy, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 3, mają być potrącane na rzecz kilku wierzycieli, a łączna suma, która może być potrącona, nie wystarcza na pełne pokrycie egzekwowanych należności, organ rentowy uiszcza je na rzecz tego organu egzekucyjnego, który pierwszy dokonał zajęcia, a w razie niemożności ustalenia tego pierwszeństwa – na rzecz organu, który dokonał zajęcia na poczet należności w wyższej kwocie, oraz niezwłocznie zawiadamia o zbiegu egzekucji właściwe organy egzekucyjne, wskazując datę doręczenia zawiadomień o zajęciach dokonanych przez te organy i wysokość należności, na poczet których zostały dokonane zajęcia.
- W razie zbiegu egzekucji sądowych organ rentowy przekazuje potrącone kwoty po uzyskaniu postanowienia wskazującego komornika sądowego właściwego do dalszego prowadzenia egzekucji. Do czasu uzyskania tego postanowienia kwoty te pozostają w depozycie Zakładu.

Potrącenia z zasiłków

Kwota emerytury i renty wolna od egzekucji i potrąceń wynosi:

1) **555,19** zł – przy potrącaniu:

a) należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 3, wraz z kosztami i opłatami egzekucyjnymi,

b) należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 4;

2) **916,07** zł – przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 5, wraz z kosztami i opłatami egzekucyjnymi;

3) **732,86** zł – przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 1, 2 i 6-9;

4) **222,07** zł – przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 10.

Potrącenia z ZFŚS

- Świadczenia z ZFŚS nie stanowią wynagrodzenia, a tym samym nie są objęte ochroną przed potrąceniami.
- Komornik może zatem zająć 100% świadczenia.

Zajęcia z umów cywilnoprawnych

- U dłużnika pobierającego okresową stałą płacę nie podlegają egzekucji pieniądze w kwocie, która odpowiada niepodlegającej egzekucji części płacy za czas do najbliższego terminu wypłaty, a u dłużnika nieotrzymującego stałej płacy – pieniądze niezbędne dla niego i jego rodziny na utrzymanie przez dwa tygodnie (art. 829 k.p.c.).

Zajęcia od 1 stycznia 2019 r.

- Zgodnie z art. 833 § 2¹ k.p.c.:

Przepisy art. 87 i art. 87¹ Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio do wszystkich świadczeń powtarzających się, których celem jest zapewnienie utrzymania albo stanowiących jedyne źródło dochodu dłużnika będącego osobą fizyczną.

Świadczenia powtarzające się

- Ochroną nie są objęte świadczenia jednorazowe.
- Co do zasady jednorazowe świadczenia występują przy umowach o dzieło.

Zapewnienie utrzymania

- Praktycznie każde świadczenie jest w celu zapewnienia utrzymania.
- Utrzymanie to pieniądze wydawane na życie (SJP).

Jedyne źródło przychodów

- Ustalenie, czy dana umowa stanowi jedyne źródło przychodów jest bardzo trudne.
- Nawet biorąc oświadczenia od zleceniobiorców płatnik nie ma pewności, czy zawarta umowa stanowi dla nich jedyne źródło utrzymania.

Potrącenia ze zlecenia

- Potrącenia mogą być dokonywane w następujących granicach:
  - 1) w razie egzekucji świadczeń alimentacyjnych – do wysokości **trzech piątych wynagrodzenia**;
  - 2) w razie egzekucji innych należności lub potrącania zaliczek pieniężnych – do wysokości **połowy wynagrodzenia**.

Kwota wolna od potrąceń

- **Alimenty** – brak kwoty wolnej
- **Inne potrącenia** – minimalne netto ze stosunku pracy

Jak liczyć minimalne netto przy zleceniu?

- Z przepisów wynika, że wolna od potrąceń jest kwota minimalnego wynagrodzenia netto. Wskazuje to na konieczność stosowania zasad przewidzianych dla stosunku pracy.
- Według innej koncepcji kwotę minimalnego netto należy policzyć według zasad przewidzianych przy zleceniu – może to oznaczać inną kwotę wynagrodzenia netto.

Czy minimalne dzielić na godziny?

- U pracowników wysokość wynagrodzenia minimalnego uzależniona jest od wielkości etatu.
- U zleceniobiorcy kwota wolna od potrąceń jest niezależna od ilości godzin.
- Przyjęcie dzielenia kwoty wolnej na godziny jest bezpodstawne i różnicuje sytuację zleceniobiorców w zależności od tego, czy podlegają pod minimalne wynagrodzenie.

Działalność gospodarcza

- Zlecenie może być wykonywane w ramach działalności gospodarczej lub poza nią.
- W przypadku działalności gospodarczej organ egzekucyjny zajmuje wierzytelność.
- Zastosowanie art. 833 § 2¹ k.p.c. do działalności gospodarczej budzi uzasadnione wątpliwości.

Zapraszamy do zadawania pytań

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

Potrącenia komornicze

Paweł Ziółkowski

prawnik, ekspert w dziedzinie prawa pracy i podatków

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA